

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

423. Qvæ sit virtus confirmationis in ordine ad supplendos & sanandos defectus commissos in electione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

à duritie, & se constituat in debita æquitate, unde talis actus non nisi dictam æquitatem habeat pro objecto. Quam opinionem Pasquilig. Donat. ait, posse esse veram de jure naturæ, & in foro poli, scilicet in foro fori, seu de jure canonico, in quo, quod fit, & non quod intenditur, examinatur, ac remittitur ad Suar. tom. 1. de relig. l. 4. c. 50. n. 59. Peyr. tom. 1. de subd. q. 1. c. 31. §. 11. Verum de hoc statues accuratius & ex fundamento, ubi legeris, quæ dicta sunt à nobis part. 3. ubi de resignatione simoniaca.

Quæstio 421. An Superior potens non confirmare, etiam electionem legitime factam, de persona aliis habili, urgente ad id bono communi, dum negat confirmationem, teneatur edicere & probare causam negatam à se confirmationis?

Respondeo primò: quidquid sit de eo, num causa rationabilis intercedere debeat, quæ juridicè probari possit, si fuerit necesse, ut tenent Donat. loc. cit. q. 9. n. 7. cum Castel. de elect. c. 14. n. 56. Lavor. de elect. tit. 4. c. 25. Item Pass. de elect. c. 33. n. 148. ubi expressè, quod ratio hæc seu causa, ob quam cassata est electio, debeat esse visibilis, & talis, quæ deduci possit ad forum publicum, etiam judiciale, si opus sit, inde probatur, quod in confirmatione & cassatione electionum agitur de maximo interesse, non solum eligentium & electorum, sed & Religionum & Ecclesiæ; si autem confirmatores, cum extrajudicialiter procedunt, non teneantur reddere rationem, quare confirmarint, vel cassarint electionem, esset res in Ecclesia summi præjudicii, & explanata via latissima passionibus & privatis affectibus istiusmodi Superiorum, qui homines sunt, ad fovendas impune factiones, & promovendos suos, sive dignos, sive indignos, & deprimentos dignissimos cum summo præjudicio Religionum & Ecclesiæ, si electionum confirmatio & cassatio ita remissa illorum Superiorum arbitrio & conscientia, ut nulli teneantur reddere rationem facti sui; sed sufficeret illos dicere, se ex causa rationabili cassasse vel confirmasse, & super hoc nullius moveri posset quæstio. Quidquid enim sit, ut ait idem Pass. n. 149. de quæstione illa communi, an dum aliquid commissum est conscientia alicujus, ejus dicto sit standum, & non possit contra illum dari querela (de quo videri possit Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 12.) ubi tamen agitur de re præjudiciali tertio & bono communi, idè quæ de re summè egente discretione Superiorum, seu dum sumus in materia justitiæ & juris naturalis, ac divini præcipientis, ut nulli inferatur injustum damnum, & nemo damnetur sine culpa, dicitur, quod & contra factum ab eo, qui agit secundum arbitrium boni viri, seu secundum conscientiam, potest haberi recursus, & quod non est necessitas credendi, quod illud sit factum ex conscientia recta & rationabili arbitrio, & quod Superioris officium est emendare, quod male gestum ab inferiore. Unde concludit Pass. certissimum est, quod Provinciales (idem est de aliis confirmatoribus regularibus) solum ex causa rationabili, deducibili, si opus sit, ad forum externum, cassare possunt electiones.

2. Loquendo tamen ordinariè seu regulariter non tenetur confirmator juridicè probare justam causam, quam præten dit, non confirmandi; sed sufficit, eam probatam habere extrajudicialiter. Donat. loc. cit. n. 8. & q. 14. n. 11. Id quæ præcipuè in con-

P. Leuren. Feri Bevesf. Tom. II.

firmatione electionum regularium; cum, ut Gl. in clem. Exivi. de verbor. signif. §. demum, apud Donat. cit. q. 9. n. 9. in confirmatione Provincialium non procedatur judicialiter.

3. Sed neque tenetur in decreto cassationis electionis exprimere causam, quæ motus fuit ad cassandam electionem; quia Judex regulariter, ut notatur in c. sicut. de rejudicari. & per Bald. in l. si quis, ff. de peren. hered. non tenetur in sententia exprimere causam, adeòq; sufficit, confirmatorè dicere, se ex causis bene visis cassare electionem, Pass. n. 149.

4. Neque etiam tenetur hanc justam causam, quam præten dit, ei, cui denegat confirmationem, edicere, sed sufficit, ut eam ostendat Superiori suo, si necesse fuerit, Pass. cit. n. 149. Donat. cit. q. 14. n. 11. verum loquatur ii de electione, per quam, etsi legitima sit, ut est in Ordine Prædicatorum, non acquiritur electo jus ad Prælaturam, & ubi non fuit appellatum à non confirmatione.

Quæstio 422. An, & qualiter confirmatio sit actus jurisdictionis & judicialis?

Resp. ad primum, esse actum jurisdictionis, sed quod potestas confirmandi sit potestas jurisdictionis. Lott. l. 2. q. 18. n. 28. citans Butrio. in c. 1. n. 9. de translat. Prælator. Seraph. decis. 637. n. 1. Pass. cit. c. 33. n. 139. ubi: evidens est, non convenire alicui, ut privata personæ, quod ei convenit ratione publici officii & administrationis publicæ jurisdictionis; at verò potestas confirmandi est potestas publica, & non nisi ratione publici officii habet, ut sit Judex, ad quem pertineat vel confirmare, vel cassare electiones: unde & confirmatio subjectionem in persona electi respectu confirmatoris supponit; cum fieri debeat per Superiorem. Lott. loc. cit. num. 27. citans Host. in sum. de elect. n. 27.

2. Respondeo ad secundum: tunc duntaxat confirmationem dici actum, seu confirmationem judicalem, quando fuit in formali judicio obrenta. Lott. l. 3. q. 17. n. 313.

PARAGRAPHVS II. De virtute confirmationis, deque eo, quid possit, vel non possit electus ante & post confirmationem.

Quæstio 423. Quæ sit virtus confirmationis in ordine ad supplendos & sanandos defectus commissos in electione?

Respondeo primò: electio ipso jure nulla ob defectum juris naturæ vel divini (intellige etiam positivi) nullà potestate potest confirmari validè. Siquidem Princeps supplere nequit & sanare defectus, in quibus dispensare nequit; tales autem defectus naturales, seu juris naturæ aut divini sunt absolutè indispensabiles respectu cujuscunque potestatis humanæ. Pass. de elect. c. 33. n. 167. in fine, citans Lavor. de elect. c. 25. n. 72. Laym. in c. sicut grave. n. 3. (exemplificans hoc in contractu usurario, qui ex nullius Principis confirmatione, etsi edicatur facta ex certa scientia, potest validari, ut Imol. in cit. c. sicut grave. in fine. Abb. n. 5.) Donat. tom. 2. p. 1. tit. 7. q. 13. n. 2. ubi etiam ponit pro exem-

o 2

ple

plo electionem, in qua desideratur consensus majoris partis, quem dicit esse de forma & naturali substantia electionis, pro quo citat Castell. *de elect.* c. 4. n. 45. & DD. communiter in c. quoddam sicut. de elect. Hoc verum, posse taliter electum confirmari in hoc sensu, quod non obstante tali electione possit à Superiore, qui aliàs independenter ab electione eidem de illo beneficio aut Prælaturâ providere potest, promoveri ad illam; non tamen per hoc, ut patet, convalidatur illa electio, aut electus, ne quidem partialiter, vi illius promovetur; sed & dicitur absolutè provifus à tali Superiore, v. g. Apostolicus, si à Papa.

2. Respondeo secundò: electio ipso jure nulla ob defectus juris positivi humani confirmatur validè ab eo confirmatore, qui potest ac vult defectus illos supplere, seu sanare. Laym. Donat. Pass. LAVOR. *ll. cit.* Et si autem hi AA. in terminis non loquantur de electione ipso jure nulla, patet tamen & hanc ab illis comprehendi ob rationem ab iis datam; nempe ut Laym. quia Princeps approbans seu confirmans actum ex certa scientia (intellige de invaliditate illius) hâc confirmatione suâ tribuit illi jus & valorem, quem de se non habebat; habetque se jam actus illo, ac si ab initio defectibus illis caruisset. De cetero electio ob tales defectus ipso jure nulla omninò invalidè seu nullatenus confirmatur aut sanatur ab eo, qui super illis defectibus dispensare nequit; accessorium enim (quale quid est confirmatio respectu electionis) sequitur naturam sui principalis. *reg. 42. in c. inter defectos. de fide instrum.* Et sic, ubi electio est ipso jure nulla, superveniens quoque ei confirmatio à tali est ipso jure nulla; quod enim jus ipsum irritat, si confirmetur (intellige ab eo, qui in illo jure dispensare nequit) eodem jure est, & semper manet invalidum, irritum, inane. Pass. *loc. cit.* Donat. *loc. cit. q. 12. à n. 1.* cum communi. Atque ita in hoc sensu valet commune dictum AA. ubi electio vitiosa est, & non tenet, confirmatio non prodest, pro quo Pass. citat. *Gl. in c. 1. v. irritum. de postul. in c. 6. Abb. in c. ad probandam. n. 19. de rejudicari. n. 5. Tamb. de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 1. n. 24. LAVOR. ubi ante. &c.*

3. Respondeo tertio, ut talis electio ipso jure nulla validè confirmetur à tali potente super illis defectibus dispensare, necesse est, ut confirmatio illa procedat ex certa illius confirmatoris scientia de illis defectibus. Donat. *cit. q. 13. n. 4.* Laym. Pass. *ll. cit.* Unde si confirmatio repente & sine cognitione causæ & electionis à parte rei invalidæ facta, etiam à tali, qui aliàs posset super illis defectibus dispensare, non supplentur illi defectus. Pass. *loc. cit.* Idque in defectu intentionis; cum confirmator non inquirens de validitate electionis non censetur (ubi aliud non exprimit) voluisse confirmare electionem aliam quàm validam; jam autem, ut Lott. *l. 2. q. 56. n. 38.* natura confirmationis est, ut id, quod confirmat, saltem in intentione agentis sit validum; quippe confirmatio dicitur quasi cum alii firmatio. Porro ut confirmatio censetur valida in hoc casu, necesse est, ut hoc ipsum, nempe quod procedat ex certa scientia & plenitudine cognitionis, significet & exprimat Princeps. Laym. *loc. cit.* Donat. *cit. q. 13. n. 3.* ubi: quia jus positivum canonicum non potest abrogari, nisi de expressâ scientia Papæ, quæ non præsumitur, sed debet expressè constare; confirmatio enim, quæ datur citra expressionem certæ illius scientiæ, & hinc dicitur confirmatio in forma communi, jus aut valorem actui

non tribuit, sed supponit, ideòque approbat actum, quatenus de jure validus est, juxta c. 1. & 2. de confirm. *uril. vel inuril.* Laym. *loc. cit.*

4. Respondeo quartò: dum verò fit in casu hoc confirmatio ex certa scientia, idque exprimitur, videndum adhuc est, qualiter id ipsum exprimitur; nam si in specie exprimantur istiusmodi defectus substantiales dispensabiles, seu dicat confirmator, supplere se hunc vel illum defectum, dubium non est, quin validè confirmetur talis electio. Pass. *ll. cit.* Item si adhibeat clausulam generalem: *supplentes ex plenitudine potestatis omnem defectum*: si talis confirmatio ex certa scientia fiat à Papa, vel ejus Legato, electionem aliàs invalidam fieri validam, asserit Pass. *loc. cit.* ex Abb. *in c. 1. de confirm. n. 6. & 7. Biach. de elect. p. 3. c. 43. n. 11.* Peyr. *in formular. lit. c. 28. n. 4.* quamvis ipse Pass. addat, adhuc per illam clausulam non supplendos defectus substantiales (hoc est, ut Donat. *cit. q. 13. n. 1.* qui cadunt formam, redduntque electionem ipso jure nullam) sed solum accidentales (hoc est, ut idem Donat. dum neglecta fuit solemnitas aliqua juris positivi, ex quo reddatur electio solum annullanda) supplendos verò & illos, si in genere dicitur: *supplentes omnem defectum, etiam substantialem.* Pass. Biach. Peyr. *ll. cit.* Quod ipsum verum ait Pass. etiam, ubi inferior Papæ confirmat quò ad defectus, super quibus is dispensare potest. Sic etiam, dum dicitur in genere: *Confirmamus ex certa scientia, vel per plenitudinem potestatis, ut vires habeat perfectissime notiois &c.* non censeri adhuc supplere defectus, qui specialem dispensationis expressionem desiderant, cujusmodi est personæ inhabilitas; vel si confirmatio cedat in præjudicium aliorum, tradit Laym. *loc. cit.* exemplificans id confirmationem electionis factæ de intruso, quam, etiam si fieri dicitur ex certa scientia, ait, censeri subreptitiam, nisi mentio fiat intrusionis. Similiter si alicui possessiones per violentiam acquisitæ confirmentur ex certa scientia, confirmationem subreptitiam censendam ait, nisi fiat mentio violentæ occupationis, vel nisi aliunde constet, Principem ejus notitiam habuisse, pro quo citat Bertach. *in repertor. v. confirmatio privilegior.* Tusch. *ead. v. concl. 710. n. 22.* Tabien. *ead. v. n. 15. &c.*

5. Respondeo quinto, electionem de jure cassandam non licet confirmare: non enim licet facere contra juris prohibitionem; adeoque cum lex velit, electionem annullandam, haberi & judicari nullam, seu annullari, non licebit facere contrarium, & illam habere validam, seu confirmare. Pass. *cit. n. 167.* ad initium. Sed neque electionem jure solum annullandam ulla recipere vires per talem confirmationem (intellige factam per inferiorem, qui in lege canonica dispensare nequit) tradit Donat. *cit. q. 13. n. 4.* citans c. quoddam sicut. de elect. §. etiam confirmata, quia vim ab inferiore habere non potest, quod Superior præcipit infirmari. Pass. *loc. cit.* quamvis is dicat, talem confirmationem non esse nullam ipso jure, sicut nec electio est irrita ipso jure; cum factum contra legem non sit statim irritum ipso jure, nisi lex id ipsum præcipiat; esse tamen cassandam talem confirmationem non fecit ac ipsam electionem. Ex quibus tamen illud sequi videtur, quòd sicut electio talis cassanda, si non cassatur à Superiore seu confirmatore, tenet mero jure; sic quoque supervenientem illi confirmationem tenere mero jure, quamdiu illa non cassatur à Superiore confirmatoris talis perperam confirmantis.

6. Respondeo sexto: quod attinet ad stylum sanandi electionis nullitatem, illum esse antiquum Sedis Apostolicae stylum, & de praesente adhuc continuari solitum, ait Card. de Luca de regular. d. 3. n. 5. quod ubi electionis nullitas non provenit ex culpa inexcusabili de facto, adeo, ut tam in eligentibus quam in electo mala fides non dignoscatur, & eorum, quae gesta sunt, retractatio aliquod scandalum, vel grave praedictum parere potest, tunc nullitatem sanare solet, sive electum cassata electione ex sua auctoritate eidem muneri praeficere. Eundemque etiam frequenter dicit stylum esse S. Congregationis proposita negotiis Episcop. & Regular. in electionibus Provincialium vel Superiorum localium; nempe quod, ubi etiam electio de stricta juris censura sit nulla; adhuc tamen rescribere solet, ut electus (praesertim, ubi electio non est integra) in suo munere continuet, tanquam ab ipsa Congregatione deputatus, ut etiam dicit practicasio saepe in electione Vicarii capitularis. Eadem ferè habet loc. cit. d. 12. & d. 53. n. 4.

Questio 424. Quid operetur, seu quid juris ultra id, quod electo per electionem quasi- sum, tribuat confirmatio?

Respondeo: in hoc pacto valde inter se differere AA. Nam primò jus ipsum Praelaturae, & jus eandem administrandi tribui electo vi electionis; & per confirmationem nihil juris, sed solum exercitium juris quasi tribui, tenet Gl. in 6. quanto Apostolica. d. 63. apud Pass. l. cit. n. 6. Item tenuit Rota apud eundem ibid. coram Gregor. XV. decis. 240. n. 17. p. 5. recent. & decis. 444. n. 15. dum dicit, electionem esse potentiorē confirmatione; quia per electionem plenum jus acquiritur; per confirmationem vero nihil novi, sed tantum exercitium, ut Oldr. conf. 146. n. 4. Item Selva de benef. p. 3. q. 1. n. 11. asserens, per electionem acquiri jus in re, per confirmationem vero acquiri solum hujus juris corroborationem & exercitium; citatur quoque pro hac sententia à Pass. Lambert. de jur. ep. l. 2. q. 1. n. 2. & p. 2. l. 2. q. 5. n. 8. n. 1. Eandem tenet Donat. in pr. resolut. rer. Reg. rom. 2. tr. 6. q. 19. n. 3. hinc expressis: quamvis sola electio faciat Praelatum, & quærat jus electo, & per confirmationem nihil novi juris illi quærat, sed solum exercitium juris per electionem quasi tribui. Et tr. 7. q. 12. n. 1. confirmatio est juris prius habiti per electionem (pro quo ibidem citat Castel. de elect. c. 14. n. 5. Peyr. in subd. q. 1. c. 21. §. 11. in probat. 2. concl. 8.) Item Rom. 3. tr. 2. q. 11. ubi ait: confirmare electum, in rigore non est dare officium. Sequi quoque illam doctrinam videtur Lot. l. 2. q. 21. n. 10. ubi confirmatio nihil juris addit confirmato; quamvis q. 18. n. 18. & l. 1. q. 27. n. 1. teneat contrarium hinc expressis: ex sola electione, qua expectat adhuc confirmationem, non est dubium, vix quæri jus ad rem. Parum aut nihil in substantia ab hac sententia differant, qui docent electionem dare jus & potestatem administrandi in habitu, non in actu; atque ita electionem dare potestatem, sed velut ligatam, & non expeditam, & à confirmatione dependentem, quantum ad exercitium agendi, ut Abb. in cap. postquam. num. 2. cap. transmissam. num. 3. cap. sacrosanctam. n. 4. de elect. apud Pass. loc. cit. Et ne sibi contradicere videatur Abbas, dum in c. cum in jure. n. 3. & cap. nihil. n. 10. de elect. faceret, electionem non tribuere jus plenum, id ita explicat, ut eatenus

non tribuat jus plenum, quatenus non dat administrandi exercitium. Cui Abbatis doctrina in hoc sensu inhaerent Lavor. de elect. c. 25. n. 3. Sigism. à Bonon. de elect. dub. 42. n. 2.

2. E contra electionem non dare jus in re, nempe in praelatura vel beneficio, seu potestatem ipsam administrandi, sive temporaliter sive spiritualiter, sed solum jus ad rem, nempe ad Praelaturam, & ad dictam potestatem habendam & exigendam, tenet Pass. loc. cit. num. 7. dicens communionem & veram. Item num. 8. ubi: electus vi electionis, neque est Praelatus, neque spirituale matrimonium contraxit cum Ecclesia; adeoque nec habet potestatem, quæ officii sunt, ad quod eligitur, sed habet solum jus ad rem revocabile vel confirmabile per Superiorem, citat pro hoc Gl. ordinari. in c. nostri. in c. qualiter. in c. transmissam, de elect. Rotam. decis. ult. de elect. in novis. Felin. in c. cum Bertoldus. de accusat. num. 2. 3. 4. Nav. in c. si quando. de rescript. excep. 10. num. 13. Staphil. de lit. grat. tit. de modis provision. num. 5. Rebuff. in pr. tit. ad regulam. de non tollendo jure quasi. Gl. num. 46. Coral. de benef. p. 4. c. 1. n. 14. Paris. de resign. l. 2. q. 28. num. 8. Garc. p. 4. c. 3. num. 3. Tambur. de jure Abb. To. 1. d. 6. q. 1. num. 2. & 20. & plurimos alios, quibuscum sentit Pirh. ad tit. de elect. num. 304. Lot. loc. cit. Azor. p. 2. l. 6. c. 14. q. 4. Laym. ad c. nihil. de elect. num. 11. ubi: per electionem non acquiritur beneficii titulus, aut quasi dominium ejus, sed per sequentem confirmationem Superioris. citat is se ipsum Theol. moral. l. 4. tr. 2. c. 12. q. 1.

3. Probat hanc sententia efficaciter ex eo, quod dum electus ante confirmationem moritur, non videtur de novo Ecclesia sponso suo, neque vacat Praelatura per talis electi non confirmati mortem, sed pergit vacare eadem vacatione, quæ vacabat ante illam electionem per mortem prioris Praelati, ut cum communi juxta dicta à nobis saepe alias tenet Pass. cit. num. 8. citans Rotam ubi ante Felin. & c. Laym. Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 12. num. 2. Donat. cit. q. 19. num. 4. juxta c. quam sit. de elect. in 6. Quod nequaquam dici posset, si electus non confirmatus in eadem Praelatura jus habuisset, ac vi electionis sponso illius Ecclesiae fuisset. Unde non capio, quod Donat. loc. cit. num. 2. 3. 4. ait: quamvis vinculum spirituale matrimonii contrahatur per solum consensum eligentium & electi; & quamvis sola electio faciat Praelatum, & quærat jus electo, & per confirmationem nihil novi juris quærat, nihilominus ante confirmationem Ecclesia dicitur vacare, & durat prima vacatio usque ad confirmationem, & per confirmationem vacare desinit & c. eum ex communi Beneficialistarum per mortem illius verè vacet beneficium, qui in eo intulatus, verum in eo jus ac quasi dominium illius habuit, etiam si nunquam possessionem illius accepisset; quin & ab exercitio Praelaturæ vel officii fuisset suspensus, etiam censurâ ecclesiasticâ. Item probatur ex eo, quod, ut habetur c. inter corporalia. de translac. Episcopus confirmatus ex vi juris divini non potest cedere Episcopatu sine licentia Papæ; possit autem electus Episcopus ante confirmationem cedere sine licentia Papæ, & quidem in manibus non Superioris, sed Electorum juri quasi per electionem, ut cum Gl. in c. 2. de Resit. in integ. v. renunciarit. in c. inter corporalia. de translac. v. confirmatus. in c. cum inter. de elect. v. conjugate AA. passim, ut videre est apud Pass. quod argumentum est manifestum,